

Informace pro starosty obcí
o povinnostech na úseku zabezpečování PO podle zákona č. 133/1985 Sb.,
o požární ochraně, ve znění pozdějších předpisů
a souvisejících právních předpisů

Obec v samostatné působnosti na úseku PO:

- a) zřizuje jednotku sboru dobrovolných hasičů (SDH), která provádí hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných MU a plní další úkoly podle zvláštního právního předpisu (zákon č. 239/2000 Sb.) ve svém územním obvodu. Členům jednotky SDH obce za hašení požáru a záchranné práce při živelních pohromách a jiných MU v mimopracovní době poskytuje odměnu,
- b) udržuje akceschopnost jednotky SDH obce,
- c) zabezpečuje odbornou přípravu členů jednotky obce,
- d) zabezpečuje materiální a finanční potřeby jednotky SDH obce a potřeby PO v obci,
- e) zajišťuje péči o členy jednotky SDH obce, jakož i péči o zaměstnance zařazené v jednotkách HZS podniků, členy jiných jednotek SDH obcí nebo podniků, popř. i osoby vyzvané k osobní pomoci podle § 18, jestliže zasahují za ztížených podmínek nebo u déletrvajícího zásahu na území obce,
- f) poskytuje náhradu ušlého výdělku členu jednotky SDH obce, který ve své pracovní době (§ ... NV č.: ... 172 ?) nebo v době, ve které mu plyne příjem z podnikání nebo jiné samostatné výdělečné činnosti, zúčastní zásahu při požáru nebo jiných záchranných prací při živelních pohromách nebo jiných MU nebo nařízené odborné přípravy nebo nařízeného cvičení,
- g) zabezpečuje a hradí pro členy jednotky SDH obce preventivní zdravotní prohlídky,
- h) zabezpečuje výstavbu a údržbu objektů PO a PBZ, zejména pro potřeby svého územního obvodu,
- i) zpracovává stanovenou dokumentaci požární ochrany,
- j) zřizuje ohlašovny požárů a další místa odkud lze hlásit požár,
- k) zabezpečuje zdroje vody pro účely hašení požárů a jejich trvalou použitelnost a stanoví další zdroje vody pro hašení požárů a podmínky pro zajištění jejich trvalé použitelnosti,
- l) umožňuje dislokaci jednotek HZS v katastrálním území obce podle nařízení kraje a přispívá na provoz a vybavení těchto jednotek,
- m) spolupracuje se sousedními obcemi při plnění úkolů k zabezpečení požární ochrany; za tím účelem mohou obce sdružovat finanční prostředky,
- n) organizuje preventivně výchovnou činnost,
- o) obecně závaznou vyhláškou:
 - 1) vydává požární řád obce,
 - 2) stanoví podmínky k zabezpečení PO při akcích, kterých se účastní větší počet osob.

Obec v přenesené působnosti na úseku PO:

- a) zajišťuje účast velitelů a strojníků jednotky SDH obce na jejich odborné přípravě,
- b) zajišťuje úkoly požární ochrany pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu

Vybrané obce v přenesené působnosti:

- a) zabezpečují podle požárního poplachového plánu kraje hašení požárů a záchranné práce při živelních pohromách a jiných mimořádných událostech mimo svůj územní obvod
- b) zabezpečují akceschopnost jednotky SDH obce k zásahům mimo svůj územní obvod

- c) na základě nařízení kraje, kterým se stanoví podmínky plošného pokrytí území kraje jednotkami požární ochrany zabezpečují nepřetržitou pracovní pohotovost mimo pracoviště v počtu nejméně jednoho požárního družstva o snížením početním stavu.

Dokumentaci požární ochrany obce tvoří

- a) dokumentace o zřízení jednotky SDH obce nebo společné jednotky požární ochrany:
- zřizovací listina, pokud se zřizuje jednotka SDH obce nebo požární hlídka,
 - příslušná smlouva, pokud se zřizuje společná jednotka požární ochrany,
 - stejnopis jmenovacího dekretu velitele jednotky SDH obce,
 - seznam členů a dokumentace o jejich odborné způsobilosti a doklad o jejich zdravotní způsobilosti pro výkon služby v jednotce SDH obce,
- b) řád ohlašovny požárů upravuje
- způsob přijímání hlášení o vzniku požáru v obci,
 - vyhlášení požárního poplachu místní jednotce požární ochrany a její vyslání na místo události,
 - oznámení požáru na místně příslušné operační a informační středisko HZS,
 - pravidla pro vyhlášení požárního poplachu v obci včetně náhradního opatření pro případ poruchy spojovacích prostředků nebo jiného vyznamovacího zařízení.

Součástí řádu ohlašovny požárů je:

- seznam sil a prostředků jednotek požární ochrany z požárního poplachového plánu kraje, seznam důležitých telefonních čísel, zejména místně na příslušné operační a informační středisko, na jednotky PO zařazené do 1. stupně požárního poplachu pro obec dle požárního poplachového plánu kraje a čísla pohotovostních služeb (elektrárny, plynárny, správce vodovodu, správce povodí vodního toku a další),

Řád ohlašovny požárů se pravidelně kontroluje, aktualizuje a udržuje v souladu se skutečným stavem.

- c) dokumentace k zajištění preventivně výchovné činnosti v obci obsahuje:
- rozpracování zaměření preventivně výchovné činnosti (PVC) pro místní podmínky,
 - plán PVC zpracovaný zpravidla na období kalendářního roku
 - vyhodnocení preventivně výchovných akcí za uplynulé období, zpravidla za uplynulý rok.

Při zpracování dokumentace obce spolupracuje obec zejména s HZS kraje (územním odborem – HZS s územní působností, v jejímž obvodu obec leží), občanským sdružením na úseku požární ochrany, která v obci působí (v drtivé většině Sdružení hasičů Čech, Moravy a Slezska – SH ČMS) a ostatními obecně prospěšnými organizacemi (Český červený kříž a další),

- d) Požární řád obce obsahuje:
- vymezení činnosti osob pověřených zabezpečováním požární ochrany v obci,
 - podmínky požární bezpečnosti při činnostech v objektech nebo v době zvýšeného nebezpečí vzniku požáru s ohledem na místní situaci,
 - způsob nepřetržitého zabezpečení požární ochrany v obci,
 - kategorii jednotky SDH obce, její početní stav a vybavení,

- přehled o zdrojích vody pro hašení požárů a podmínky jejich trvalé použitelnosti,
- stanovení dalších zdrojů vody pro hašení požárů a podmínky pro zajištění jejich trvalé použitelnosti,
- seznam ohlašovnen požárů v obci a ve všech jejích částech a dalších míst, odkud lze hlásit požár, jejich označení (Ohlašovny požárů jsou označeny tabulkou „ohlašovna požárů“ a další místa pro ohlášení požáru tabulkou „zde se hlásí požár“ nebo symbolem telefonního čísla tísňového volání „150“),
- způsob vyhlášení požárního poplachu v obci.

Součástí požárního řádu obce je seznam sil a prostředků jednotek požární ochrany z požárního poplachového plánu kraje a seznam zdrojů vody pro účely hašení požárů a likvidaci jiných mimořádných událostí.

e) dokumentace k zabezpečení:

1. požární ochrany při akcích, kterých se zúčastní větší počet osob,
2. úkolů požární ochrany pro období stavu ohrožení státu a válečného stavu. Tato dokumentace obsahuje:
 - seznamy osob určených do jednotky SDH obce a v případě, že obec jednotku nemá, seznam osob určených do požární hlídky,
 - plán požárních preventivních opatření na úseku požární ochrany v období stavu ohrožení státu a válečného stavu.

f) plán výkonu služby členů jednotek SDH vybraných obcí a to včetně jejich pohotovosti mimo pracoviště.

Součástí dokumentace požární ochrany obcí je také další dokumentace obsahující podmínky požární bezpečnosti zpracovaná a vedená podle zvláštních předpisů.

Jednotky požární ochrany

(Vyhl. 247/2001Sb. o organizaci a činnosti jednotek požární ochrany, ve znění vyhl. č. 226/2005 Sb.)

- a) Organizace plošného pokrytí území jednotkami požární ochrany (JPO)
 - Plošným pokrytím území kraje jednotkami požární ochrany kraje se rozumí rozmístění jednotek požární ochrany na území kraje. JPO se rozmísťují na základě nařízení kraje.
 - pokud JPO, která byla nařízením kraje určená k zabezpečení plošného pokrytí, není akceschopná (nelze zajistit její akceschopnost), oznámí to zřizovatel jednotky Hasičskému záchrannému sboru kraje (HZS).
- b) Barevné označení vozidel JPO
 - barevným označením vozidel se rozumí jejich vnější barevná úprava, nápisy a označení a užití znaků.
 - na přední části karoserie požárních vozidel může být umístěn znak jednotky nebo nápis „hasiči“.
 - na ploše bílých zvýrazňujících vodorovných pruhů předních dveří kabiny řidiče se smí umístit označení místa dislokace JPO (název obce-zřizovatele JPO). Nápisy jsou v černé barvě ve 2 nebo ve 3 řádcích. Výška písma je 28 mm, mezera mezi řádky 32 mm.

- pouze samotné číselné označení JPO na dveřích požárního vozidla již není přípustné.

c) Způsob zřizování JPO

- obec zřizuje JPO zřizovací listinou. Zřizovací listina může být nahrazena smlouvou o zřízení společné JPO podle § 69a zákona o PO.
- JPO tvoří požární technika a věcné prostředky PO a velitelem JPO stanovený počet členů JPO obce a nebo počet osob, které vykonávají službu v JPO obce jako svoje zaměstnání (u některých JPO kategorie „JPO II“)
- členové JPO obce jsou v jednotce rozděleni do čet, družstev, družstev o zmenšeném početním stavu a skupin. Četa se člení na 2 nebo 3 družstva, popř. skupiny. Družstvo tvoří velitel družstva a 5 hasičů (1+5), družstvo o zmenšeném početním stavu tvoří velitel a další 3 hasiči (1+3). Skupinu tvoří vedoucí skupiny a nejméně 1 hasič.
- požární hlídku, zřízenou namísto JPO (§ 69 odst. 1 zákona o PO) tvoří velitel požární hlídky a nejméně další 3 členové.
- základní početní stavy členů jednotek SDH obcí v závislosti na jejich kategorii stanovuje příloha 4 vyhl. 227/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.
- velitel jednotky SDH obce určí hasiče, kteří v jednotce budou plnit úkoly spojené s udržováním provozuschopnosti
 - věcných prostředků pro práci s nebezpečnými látkami, pro dekontaminaci, detekci plynů, hasiva apod.
 - požární techniky
 - spojovacích prostředků
 - hadic, lan, žebříků a ostatních věcných prostředků

K vybavení jednotky SDH obce věcnými prostředky a požární technikou lze použít pouze schválené druhy.

d) Vyhlášení poplachu pro jednotku SDH obce, výjezd jednotky

- vyhlášení poplachu pro jednotku SDH obce zabezpečují operační střediska HZS nebo jiná místa určená k vyhlášení požárního poplachu (např. ohlašovna požáru v obci)
- poplach se vyhláší sirénami, místním rozhlasem, prostředky rádiového nebo telefonního spojení nebo i světelným signálem. Po vyhlášení poplachu se hasiči co nejrychleji dostaví do předem určeného místa (zpravidla do hasičské zbrojnice) a připraví se k výjezdu na místo zásahu.
- výjezd jednotky SDH obce se uskuteční nejpozději do 10 minut od doby vyhlášení poplachu

e) podmínky akceschopnosti jednotky SDH obce

- akceschopností se rozumí organizační, technická a odborná připravenost sil a prostředků k provedení zásahu
- jednotka je akceschopná, jestliže:
 - početní stav hasičů a vnitřní organizace JPO je v souladu s určeným početním stavem a jednotka je schopná uskutečnit výjezd v určeném časovém limitu
 - hasiči mají osvědčení o odborné způsobilosti pro výkon funkce, kterou v JPO zastávají a v jednotce je prováděna pravidelná odborná příprava,
 - je provozuschopná požární technika a věcné prostředky PO.

O akceschopnosti jednotky se vede dokumentace (může být i v elektronické podobě) a obsahuje:

- dokumentaci o pravidelné odborné přípravě (roční plány odborné přípravy – mohou být rozpracovány do měsíčních plánů - a protokoly o pravidelné odborné přípravě s uvedením tématu, data přípravy, jmen školitele a jmen školených. Je-li tématem odborné přípravy ochrana zdraví a životů hasičů při zásahu, opatří se záznam podpisy školitele a školených)
- dílčí zprávy o zásahu nebo zprávy o zásahu,
- taktické postupy pro jednotlivé činnosti jednotky při zásahu a dokumenty pro orientaci JPO v územním obvodu jednotky,
- staniční protokol radiových služeb (denník radiostanic) a záznamy o zkouškách spojovacích prostředků
- záznamy o pravidelných zkouškách ostatních věcných prostředků PO podle § 8 odst. 4 a 5 vyhl. 247/2001 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

f) Odborná příprava v jednotce SDH obce

Odborné znalosti a praktické dovednosti získávají hasiči odbornou přípravou za účelem:

- získání odborné způsobilosti,
- prodloužení platnosti osvědčení o odborné způsobilosti